

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Secundus In Octo Libros Physicorum Aristotelis

Crespin, François

Bruxellæ, 1652

II. Quid sit Principium Physicum strictè sumptum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95369)

niter, quod infra examinabimus.

IV. Dividitur 2°, in Principium per se; & est, quod ex natura sua principiat, ut ignis respectu caloris; & Principium per Accidens, & est, quod non ex natura sua principiat, sed præcisè, quia est cum alio conjunctum, ut forma corrupta, quæ, quia est necessario conjuncta cum privatione, quæ est Principium per se generationis in fieri, dicitur Principium per accidens generationis in fieri.

V. Dividitur 3°, in Principium absolute primum, & est, quod nullum aliud absolute præsupponit, ut ens; & Principium secundum quid primum, & est, quod non in omni omnino genere Principiorum primum est, sed in certo duntaxat, ut Deus, qui etsi nullum Physicum, uti Adamus nullum humanum, præsupponat; Deus tamen ens, tamquam Principium Metaphysicum, Adamus Deum, tamquam Principium Physicum præsupponit.

D V B I V M II.

Quid sit Principium Physicum strictè sumptum.

VI. **A** Ntè Resolutionem Suppono, duplex assignari posse Principium Physicum, sive Corporis Naturalis completum: unum latè, & est, Quod rem quidem Physicè principiat, sed non ut pars illius essentialis. Tale est omnis causa efficiens, initium lineæ, primum instans horæ, &c. Alterum strictè (de quo hic) & est, quod Physicè rem principiat: ut pars essentialis illius. Per partem autem essentialem intelligunt Philosophi id, quod est de conceptu primario objectivo ipsius rei in recto. Hoc supposito, sit

R E S O L U T I O.

VII. **D** Ico, Principia Physica strictè sumpta, sunt, Quæ neque ex aliis, neque ex se invicem, sed omnia ex ipsis sunt. Ita Aristoteles capite 5°, supra Textu 42°, hujuscè definitionis definita, ut patet, sunt Principia Physica strictè sumpta; genera verò definitorum, Principia generalissimè sumpta ut talia differentia denique definitorum, cætera, quæ in definitione ponuntur.

VIII. Dictum est 1°, Quæ neque ex aliis puta, tamquam ex partibus essentialibus Physicis: undè licet materia fiat ex partibus integralibus, ex genere & differentia, &c. manet tamen Principium Physicum strictè sumptum, eo quod partes integrales non sint illi essentialis, nec genus & differentia illi partes Physicæ: item licet forma fiat ex materia, etiam manet Principium Physicum strictè sumptum; quia materia non est pars essentialis formæ.

IX. Addunt nonnulli, nec masè, sub ly neque ex aliis, audiendum in eodem ordine principiandi; quia Aristoteles vult, quod Principia sint contraria secundum ordinem principiandi; per quod excludunt partes integrales, nec non genus & differentiam, ab esse Principii materiæ, quia eam non principiant ut causa ejus materialis, ut causa ejus inadæquata essentialis Physica, &c. quomodo materia corpus completum naturale principiat: item per hoc excludunt materiam ab esse Principii formæ; quia fortè materia non est causa formalis formæ, nec ejus causa inadæquata essentialis Physica, quomodo forma dictum corpus principiat. Ex his

X. Colliges aërem, ut Anaximeles & Diogenes; aquam, ut septem Græciæ Sapientes; ignem, ut Hæspasius; terram, ut Hæfiocles, voluerunt, non esse Principia Corporis Naturalis strictè Physica; quia ex aliis fiunt, scilicet ex materia, forma & privatione: neque etiam ex ipsis omnia fiunt; nam ex aëre non fit aqua, neque ex aqua ignis, tamquam ex parte essentiali Physica.

XI. Dictum est 2°, Neque ex se invicem, puta tamquam ex parte essentiali Physica, aut in eodem ordine principiandi, modo statim explicato.

XII. Dictum est 3°, Sed omnia ex ipsis fiunt, puta tamquam ex parte essentiali Physica, ut antè; & non, ut communiter, tamquam ex parte essentiali aut termino extrinseco; quia ubi Aristoteles verborum sensum non mutat, & mutandi non est specialis necessitas, nec nos cum mutare debemus. Pars autem essentialis Physica est duplex; una intrinseca ut corpus respectu hominis; alia extrinseca, ut privatio respectu mutati, sive mutationis in facto esse, quæ ab aliis dicitur terminus extrinsecus; ne tamen pars essentialis dicatur, quo sensu Principium hic ab Aristotele sumitur, nihil obstat, ut dubio tertio patebit.

XIII. Adde 1°, per ly omnia intelligi, tum Corpora Naturalia completa; per distributionem tamen accommodam; quia corpus completum simplex (si detur) non fit ex ipsis, sive ex materia & forma; tum ea, quæ per generationem fiunt; quia nec anima rationalis, nec Angeli ex ipsis fiunt.

XIV. Adde 2°, sub ly ex ipsis debere audiri genericè, specificè, vel individualiter; nam neque ex hac numero materia, neque ex hac numero forma, fiunt omnia Corpora Naturalia completa; sed ex aliqua talis generis vel speciei materia aut forma.

D V B I V M III.

Quot sint Principia Corporis Naturalis Physica strictè sumpta.

XV. **A** Ntè Resolutionem Suppono 1°, Principia Physica strictè sumpta, rectè dividi in Principia Corporis Naturalis in fieri, sive generationis ut mutationis, quæ sit transitus de non esse ad esse formæ in subiecto; & in Principia Corporis Naturalis in facto esse, sive generati aut mutati.

XVI. Suppono 2°, Corpus Naturale posse considerari dupliciter: Primò prout est in mente Ethnici & Infidelis errantis, & hoc modo definitione adæquatà definitur, Corpus constans materiâ & formâ: Secundò prout reipsa est à parte rei, & hoc modo à Catholico & fidei definitione adæquatà definitur, Corpus constans materiâ, formâ & substantiâ.

XVII. Suppono 3°, generationem Corporis Naturalis posse etiam dupliciter considerari: primò ut actionem, quomodo est productio formæ & substantiæ in subiecto receptionis: Secundò ut mutationem, quomodo est transitus de non esse formæ & substantiæ, ad esse illarum in subiecto receptionis.

XVIII. Suppono 4°, ex mente Aristotelis dubium procedere de Principiis Corporis Naturalis reipsa Physicè completi, licet ipse in fide errans, voluerit compositum ex materia & forma esse Physicè completum; nec præter agnoverit substantiam ab eis realiter distinctam; & ideo materiam,